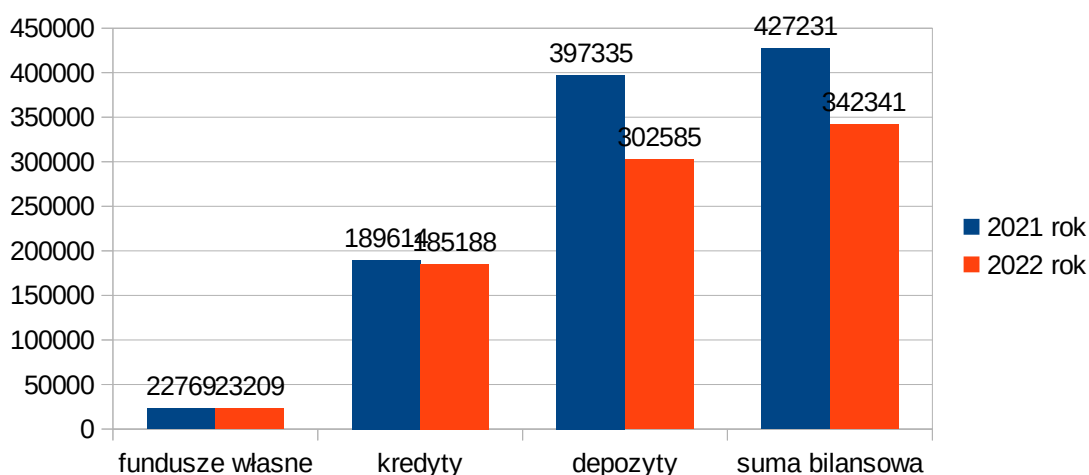

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PODLASKO -MAZURSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W ZABŁUDOWIE W 2022 ROKU

Zarząd Podlasko - Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie działając zgodnie z art. 49 Ustawy o rachunkowości przedkłada Sprawozdanie z działalności Banku za rok obrotowy 2022.

Skalę zmian sumy bilansowej oraz głównych pozycji obrazujących sytuację Banku (w tys. zł) przedstawia poniższy diagram:

INFORMACJE OGÓLNE O DZIAŁALNOŚCI BANKU W 2022 ROKU

Terenem działania Banku określonym w statucie jest województwo podlaskie, powiaty z województwa warmińsko – mazurskiego, mazowieckiego i lubelskiego przylegające do województwa podlaskiego oraz powiat olsztyński i miasto Olsztyn.

Zgodnie ze statutem organami Banku są:

1. Zebranie przedstawicieli
2. Rada Nadzorcza
3. Zarząd
4. Zebranie grup członkowskich

1. Zebranie Przedstawicieli – najwyższy organ Banku który wybiera spośród siebie Radę Nadzorczą

W dniu 22-06-2022 r. odbyło się Zebranie Przedstawicieli które wybrało nową Radę Nadzorczą oraz podjęło uchwały m. in. w sprawach zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz podziału zysku Banku za 2021 r. i zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej i Zarządu Podlasko - Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie z działalności w 2021 roku.

2. Rada Nadzorcza Banku – sprawująca kontrolę i nadzór nad działalnością Banku

Rada Nadzorcza liczy siedem osób, w jej skład wchodzi:

- 1) Elżbieta Majewska - Przewodniczący RN
- 2) Krzysztof Stefan Szostak - Zastępca Przewodniczącego RN
- 3) Janusz Samsonowicz - Sekretarz RN
- 4) Janina Sobecka - Członek RN
- 5) Michał Jerzy Łapiński - Członek RN
- 6) Tomasz Pasiuk - Członek RN
- 7) Jan Żukowski - Członek RN

3. Zarząd Banku – wybrany przez Radę Nadzorczą kierujący działalnością Banku i reprezentujący Bank na zewnątrz

Zarząd Podlasko - Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie pracował w trzyosobowym składzie:

1. Konrad Stanisław Jach – Prezes Zarządu,
2. Jolanta Barbara Puławska – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
3. Jan Żukowski – Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych do dnia 28-02-2022 r,
Rafał Jarosz od dnia 01-03-2022 r.

Podstawowe wielkości osiągnięte przez Bank w 2022 roku w stosunku do założeń planu:

Wyszczególnienie pozycji	Plan 31-12-2022	Wykonanie	realizacja %
suma bilansowa	341 450	342 341	100,26%
Aktywa na etat (w tys. zł)	5 887	5 902	100,26%
Portfel kredytowy (wartość bilansowa brutto)	201 160	186 784	92,85%
Portfel kredytowy z utratą wartości brutto (w tys. zł)	15 740	15 495	98,44%
Portfel kredytowy z utratą wartości brutto / portfel kredytowy brutto	7,82%	8,30%	106,14%
odpisy z tytułu utraty wartości kredytów	7 039	8 655	122,96%
Odpisy z tytułu utraty wartości / portfel kredytowy brutto	3,50%	4,63%	132,29%
Odpisy z tytułu utraty wartości / portfel kredytowy z utratą wartości brutto	44,72%	55,86%	124,90%
Zobowiązania (depozyty) (w tys. zł)	299 920	303 925	101,34%

Marża odsetkowa (wynik z odsetek do średnich aktywów przychodowych)	5,12%	5,45%	108,20%
Wynik działalności bankowej + wynik z pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych (w tys. zł)	22 055	22 345	101,31%
Koszty działania / wynik działalności bankowej	38,03%	42,57%	111,94%
C/I	39,13%	43,59%	111,40%
ROA netto	2,58%	1,94%	75,19%
ROE netto	32,64%	24,96%	76,47%
Wskaźnik kredyty / depozyty	67,06%	61,46%	91,65%
Wymóg kapitałowy / kapitał dostępny	55,87%	51,87%	92,84%
Łączny współczynnik wypłacalności	14,32%	15,42%	107,68%
Współczynnik TIER 1	13,42%	14,45%	107,68%
Poziom kapitału wewnętrznego (w tys. zł)	10 246	11 170	109,02%

W 2022 r. Zarząd Banku podejmował następujące działania:

1) W obszarze produktowym Bank:

- a) rozszerzył funkcjonalność dotychczasowej usługi BLIK o usługę przelewu BLIK na telefon,
- b) wprowadził gwarancję AGRO – udzielaną przez BGK gwarancję spłaty kredytu, dla podmiotów prowadzących działalność rolniczą, w ramach portfelowej linii gwarancyjnej,
- c) wprowadził kartę Visa Classic walutową EURO do rachunków walutowych w EURO prowadzonych dla osób fizycznych;
- d) wprowadził kartę Visa Business walutową EURO do rachunków walutowych w EURO prowadzonych dla podmiotów gospodarczych;
- e) rozszerzył ofertę produktów depozytowych dla osób fizycznych o Lokatę Standardową o oprocentowaniu stałym i okresie zadeklarowania środków na 3 lub 6 miesięcy;
- f) wprowadził rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy UKR dedykowany dla obywateli Ukrainy i uchodźców z terytorium Ukrainy - zgodnie z zaleceniami Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego z 3 marca 2022 r.;
- g) w celu pozyskania nowych środków depozytowych, wprowadził na 3 miesięczny okres sprzedaży lokatę Na Piątkę o oprocentowaniu stałym i 5 miesięcznym okresie zadeklarowania środków;
- h) wprowadził do oferty kolejny produkt ubezpieczeniowy firmy Generali - "Generali, z myślą o podróży" – mający na celu wzbogacenie oferty z zakresu ochrony życia, zdrowia i mienia ubezpieczonego w przypadku podróży.
- i) przeprowadził modyfikacje następujących produktów:
 - kredytu Gotówka – poprzez wydłużenie okresu kredytowania z 60 do 96 miesięcy, podniesienie minimalnej kwoty kredytu, wprowadzenie możliwości spłaty kredytu w wariancie rat równych (annuitetowych) oraz możliwości zabezpieczenia kredytu w postaci ubezpieczenia Życie Komfort firmy Generali,

- kredytu hipotecznego Mój Dom – poprzez wprowadzenie możliwości spłaty kredytu w wariantach rat równych (annuitetowych),
 - Uniwersalnego Kredytu Hipotecznego - poprzez wprowadzenie możliwości spłaty kredytu w wariantach rat równych (annuitetowych).
- j) w ramach procesu przeglądu i porządkowania oferty kredytów dla osób fizycznych, z uwagi na brak sprzedaży wycofał z oferty: Kredyt Bez Odsetek, kredyt Debetowy i kredyt Dobrzy Znajomi;
- k) przywrócił do oferty produktów depozytowych zarówno dla osób fizycznych jak też dla podmiotów gospodarczych lokatę Negocjowaną;
- l) ustalił dodatkowy kanał sprzedaży dla terminowych lokat oszczędnościowych osób fizycznych, tj. uruchomienie możliwości zakładania i obsługi lokat przez bankowość internetową i mobilną, w celu umożliwienia szerszego dotarcia do klienta oraz odciążenia obsługi w placówkach stacjonarnych na rzecz samodzielnej obsługi przez klienta.

2) W obszarze regulacyjnym:

Bank implementował następujące wytyczne/przepisy:

- a) Przepisy UE związane z ograniczaniem negatywnych skutków gospodarczych dla funkcjonowania MŚP będących następstwem COVID 19 oraz konfliktu zbrojnego;
- b) Rozporządzenie UE nr 596/2014 z późniejszymi zmianami i uwzględnienie Stanowiska UKNF w sprawie planów, tzw. planów awaryjnych o których mowa w art. 28 ust. 2 Rozporządzenia BMR w sprawie odzwierciedlenia planów w stosunkach umownych z klientami;
- c) Ustawę z dnia 1 marca 2018r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w zakresie sankcji nałożonych na FR i Białoruś;
- d) Rekomendację Z KNF dotyczącą zasad ładu wewnętrznego w bankach z dnia 29 października 2020r.;
- e) Wytyczne EBA w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje (EBA/GL/2021/06) oraz dotyczące udzielania i monitorowania kredytów;
- f) Stanowisko UKNF z dnia 24.02.2022r. w sprawie Rekomendacji S (dot. działań mających na celu ograniczenie poziomu ryzyka kredytowego dla kredytów nowo udzielanych, jak i już istniejących portfeli kredytowych);
- g) Stanowisko KNF z dn. 03.03.2022r. i DKI BPS SA z dn. 08.03.2022r. dot. przygotowania oferty rachunków osobistych dla obywateli Ukrainy i osób przybywających z terenów Ukrainy;
- h) Ustawę o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom od 29 lipca 2022r. (wakacje kredytowe, zmiana stawek bazowych dot. kredytów) ;
- i) Ustawę o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyty mieszkaniowe;
- j) Stanowisko UKNF dot. AMLRO ;
- k) Stanowisko UKNF dot. cyberbezpieczeństwa elektronicznych kanałów dostępu do usług bankowych, kluczowych wskaźników ryzyka i bezpieczeństwa obszaru IT,

- l) Stanowisko UOKiK dot. wakacji kredytowych;
- m) Rekomendację S KNF – w zakresie wprowadzenia do oferty kredytu hipotecznego o okresowo stałym oprocentowaniu;
- n) Wytyczne SSOZ BPS - Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w SSOZ BPS;
- o) Zmiany do Umowy SSOZ BPS (załącznik Nr 9 i 1) w zakresie zasad monitorowania, klasyfikacji i kontroli ryzyka w SSOZ BPS i zapisami w Grupowym Planie naprawy SSOZ BPS;

Działalność Banku została dostosowana do zmian przepisów prawa powszechnego, rekomendacji nadzorczych, wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, przyjętych przez Bank standardów rynkowych, wydanych zaleceń poaudytowych i wytycznych SSOZ BPS .

3) W obszarze kosztów: obniżył zatrudnienie o 2 osoby,

4) W obszarze działań wizerunkowych Bank:

- a) aktywnie korzystał ze swojej strony na portalu facebook.pl;
- b) uczestniczył jako darczyńca w wydarzeniach organizowanych przez społeczności lokalne;
- c) prowadził działania promocyjne dla produktów i usług Banku w formie ekspozycji plakatów i ulotek w jednostkach;
- d) na bieżąco informował klientów i pracowników o nowych rozwiązaniach produktowych wydawców kart płatniczych (Visa Mobile, Xiaomi Pay) oraz o akcjach promocyjnych, w tym: Kampanii Visa "Poznaj nowy sposób płatności w internecie i zgarnij 40 zł",
- e) uczestniczył w kampaniach promocyjnych realizowanych z Funduszu Promocyjnego Zrzeszenia BPS, w tym z kampaniach: Załatw to po sąsiedzku, Loteria na okrągło, Płacę i odbieram,
- f) w celu wzmocnienia wizerunku i zainteresowania klientów reklamowanym przekazem, okleił witryny wszystkich placówek najpierw reklamą własną Kredytu Bez Odsetek a następnie reklamą zrzeszeniową "Załatw to po sąsiedzku" z wizerunkiem ambasadora kampanii Tomasza Jakubiaka.

W 2022 roku Bank kontynuował uczestnictwo w międzyzakładowym pracowniczym programie emerytalnym zarządzanym przez BPS TFI. Programem objętych było wg stanu na 31-12-2022 r pięćdziesięciu siedmiu pracowników (96,61% zatrudnionych)

4. Organizacja wewnętrzna Banku

Na dzień 31-12-2022 roku w Banku obowiązuje Regulamin Organizacyjny oraz schemat organizacyjny (stanowiący załącznik do niniejszego sprawozdania) zatwierdzony Uchwałą Zarządu Nr 41/2/2022 z dnia 11-08-2022 r oraz Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 5/1/2022 z dnia 18-08-2022 roku.

Regulamin określa strukturę organizacyjną Banku, podstawowe zadania jednostek i komórek organizacyjnych oraz zasady ich współpracy. W celu rozdzielenia działalności operacyjnej od zarządzania ryzykiem,

utworzona została nowa komórka organizacyjna podlegająca bezpośrednio Prezesowi Zarządu, pod nazwą Zespół Analiz Ryzyka Kredytowego.

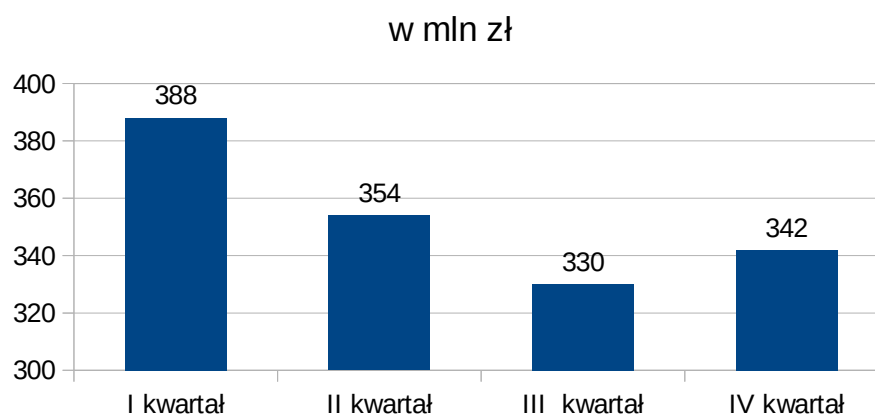
Na koniec 2022 r. Bank prowadził działalność w 4 placówkach zlokalizowanych w: Zabłudowie, Białymstoku, Elku, zatrudniał 59 pracowników, co oznacza spadek w stosunku do końca ub. r. o 2 osoby.

W 2022 r. pracownicy jednostek i komórek organizacyjnych Banku wzięli udział w 62 różnego rodzaju szkoleniach, konferencjach i seminariach. Szkolenia odbywały się głównie w formie zdalnej m. in.: sesji online, webinarów, e-learningu. Ogólny koszt szkoleń w 2022 r. wyniósł 23 444 zł.

5. Sytuacja finansowa

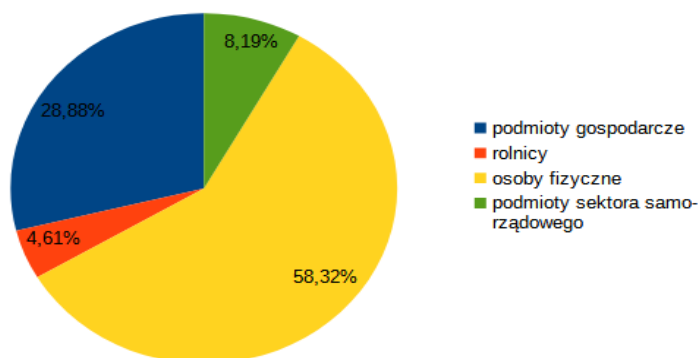
Suma bilansowa na koniec roku 2022 wynosiła 342.341 tys. zł. W porównaniu do roku poprzedniego była niższa o 84.890 tys. zł., tj o 19,87%.

Zmiany poziomu sumy bilansowej na przestrzeni roku prezentuje poniższy wykres:

Poziom sumy bilansowej kształtowany był przede wszystkim przez zmiany poziomu zobowiązań z tytułu depozytów. Ich stan na koniec roku wyniósł 303.925 tys. zł. i był niższy niż w roku poprzednim o 93.422 tys. zł., tj o 23,51%.

Struktura depozytów kształtowała się następująco:

Odnotowany w skali roku spadek poziomu depozytów odnosi się do zobowiązań wobec wszystkich grup klientów. Depozyty podmiotów niefinansowych spadły o 20,75% a sektora instytucji samorządowych o 45,04%.

Przyczyną spadku depozytów:

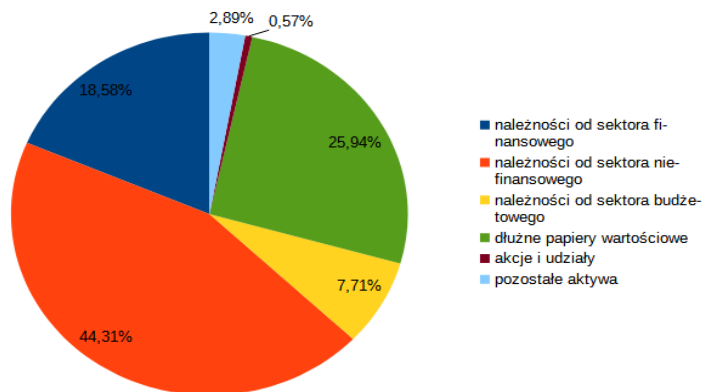
- sektora niefinansowego - jest agresja rosyjska na Ukrainę i pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej wielu Klientów Banku,
- sektora instytucji samorządowych - zaprzestanie od lipca 2022 obsługi jednostki samorządu terytorialnego.

W strukturze depozytów w ujęciu podmiotowym zwiększa się udział depozytów osób fizycznych, które na koniec 2022 roku miały wartość 176.481 tys. zł., stanowiły 58,32% bazy depozytowej (przed rokiem 49,83%).

W związku ze znaczącymi podwyżkami podstawowych stóp procentowych i związanych z tym podwyżek oprocentowania depozytów w Banku, zmianie uległa struktura zobowiązań. Zobowiązania bieżące sektora niefinansowego stanowiły 59,67 % tego portfela (wobec 76,16% w roku ubiegłym) a terminowe 40,33% (23,84% w roku ubiegłym), co ma znaczący wpływ na koszt pieniądza.

Zobowiązania wobec sektora instytucji samorządowych wyniosły 24.791 tys. zł, zmniejszyły się w stosunku do 2021 roku o 20.315 tys. zł tj. o 45,04% a ich udział w ogólnym stanie depozytów spadł w związku z zakończeniem współpracy z jednym samorządem z 11,35% na koniec 2021 roku do 8,16% na koniec 2022 roku.

Struktura aktywów Banku kształtowała się następująco:

Podstawową pozycją aktywów Banku (44,31%) są należności od sektora niefinansowego, które na koniec roku wyniosły 151.711 tys. zł. i były niższe w stosunku do roku poprzedniego o 13.308 tys. zł., tj. o 8,06%.

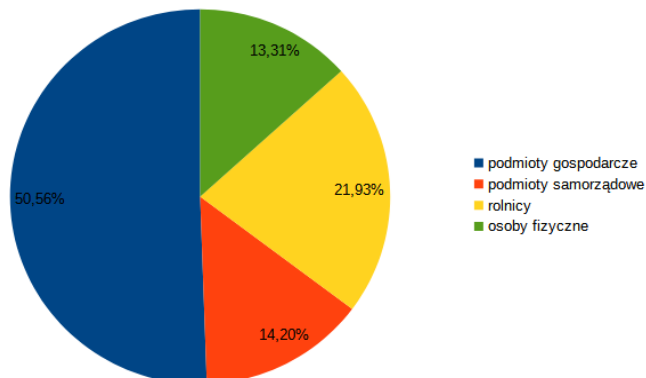
Kolejnymi znaczącymi pozycjami aktywów są dłużne papiery wartościowe o wartości 88.790 tys. zł., stanowiące 25,94% aktywów, niższe w stosunku do roku ubiegłego o 97.539 tys. zł. tj. o 52,35% oraz od sektora finansowego o wartości 63.592 tys. zł., stanowiły one 18,58 % aktywów i były wyższe w stosunku do roku ubiegłego o 15.923 tys. zł. (wzrost o 33,40%).

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności o wartości 90.750 tys. zł., stanowiły 26,51% aktywów, były niższe w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 98.291 tys. zł.

z czego:

- 1) portfel aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży miał wartość 1.960 tys. zł, stanowił 0,57% sumy bilansowej i tworzyły go akcje Banku BPS SA, SSOZ BPS, CF
- 2) inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności miały wartość 88.790 tys. zł., stanowiły 25,94% sumy bilansowej i składały się na nie:
 - (a) obligacje Banku BPS SA – 819 tys. zł (0,92% portfela),
 - (b) obligacje skarbowe – 55.573 tys. zł (62,59% portfela),
 - (c) obligacje samorządowe – 17.158 tys. zł (19,33% portfela)
 - (d) obligacje komercyjne (PFR i BFG) – 15.240 tys. zł (17,16% portfela).

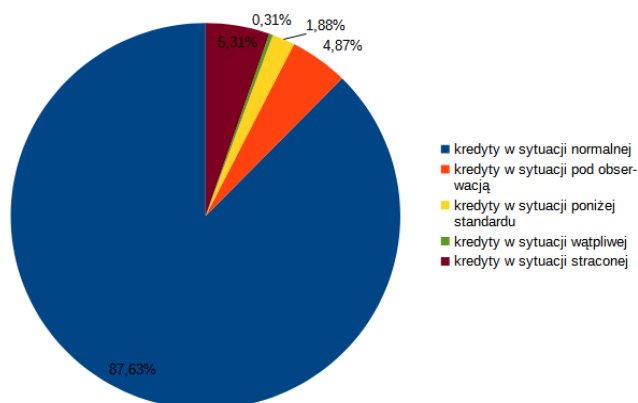
Struktura podmiotowa kredytów kształtowała się następująco:

Na przestrzeni 2022 roku w strukturze kredytów spadł udział kredytów dla podmiotów gospodarczych z 57,71% do 50,56%, kredytów dla rolników z 22,27% do 21,93%, natomiast wzrósł podmiotów samorządowych z 8,98% do 14,20% i osób fizycznych z 11,04% do 13,31%

W 2022 roku nastąpił w stosunku do roku ubiegłego wzrost wolumenu kredytów (kapitał) ogółem o 4.427 tys. zł., (w tym portfel kredytowy osób fizycznych wzrósł o 3.729 tys. zł.), z tego kredyty normalne i pod obserwacją spadły o 1.488 tys. zł, a zagrożone spadły o 2.939 tys. zł. Udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym ogółem wynosił 7,50% a w analogicznym okresie roku ubiegłego 8,87%.

Struktura jakości portfela kredytowego (kapitał) przedstawiała się następująco:

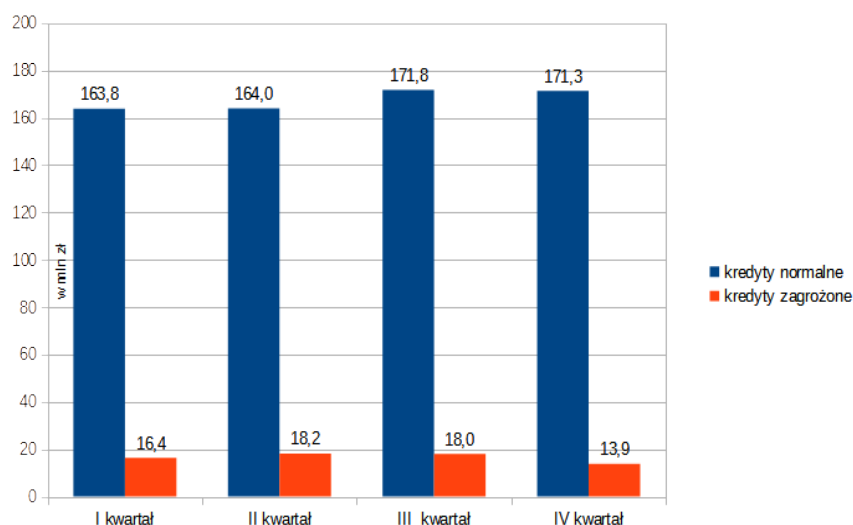

W strukturze należności kredytowych (kapitał) dominującą kategorię stanowiły kredyty w sytuacji normalnej stanowiące 87,63% portfela kredytowego. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2021 roku udział tej najbardziej pożądanej kategorii ryzyka spadł o 0,45 p.p. Kolejna grupa to należności pod obserwacją które stanowiły 4,87% portfela kredytowego i w porównaniu do roku ubiegłego wzrosły o 1,82 p.p. Kredyty poniżej

standardu stanowiły 1,88% (wzrosły o 1,63 p.p.) portfela kredytowego. Udział kredytów wątpliwych w strukturze należności kredytowych spadł o 1,53 p.p. z 1,84% do 0,31%, a kredytów straconych spadł o 1,45 p.p. z 6,76% do 5,31%.

W wyniku windykacji wierzytelności w roku 2022 Bank odzyskał 1.517 tys. zł kapitału i 537 tys. zł odsetek.

Portfel kredytowy (kapitał) Banku w/g kategorii ryzyka kształtował się na przestrzeni 2022 roku następująco:

Wskaźnik zabezpieczenia kredytów zagrożonych rezerwami celowymi wyniósł na koniec 2022 roku 50,77% (w 2021 roku 39,63%) a wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi i odpisami na odsetki 55,86% (w 2021 roku 47,63%).

Duże zaangażowania (powyżej 10% funduszy własnych) miały wartość 49.042 tys. zł. i były niższe jak w roku ubiegłym o 16.503 tys. zł.

Rachunek zysków i strat

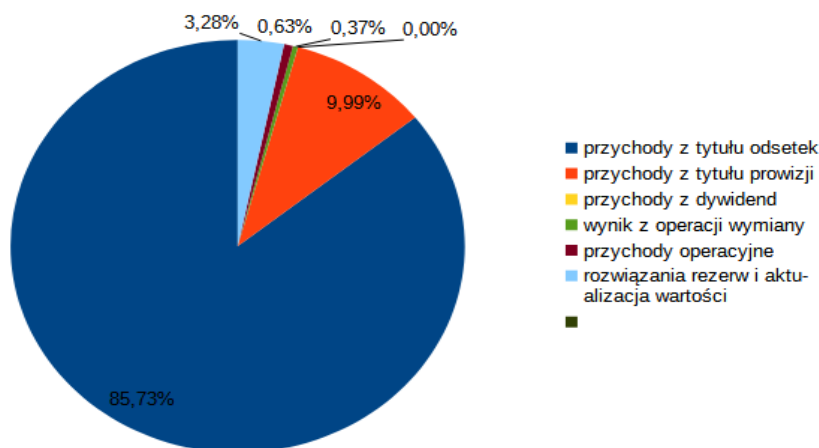
W 2022 roku **przychody** Banku wyniosły 27.314 tys. zł wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 13.272 tys. zł (94,52%).

Główne pozycje przychodów to:

- przychody z tytułu odsetek w wysokości 23.416 tys. zł wyższe o 15.863 tys. zł (210,02%) niż w roku ubiegłym,
- przychody z tytułu prowizji w wysokości 2.728 tys. zł, niższe o 20 tys. zł (0,73%) niż w roku ubiegłym,
- przychody z tytułu dywidend 1 tys. zł,
- wynik z operacji wymiany w wysokości 101 tys. zł, niższy o 11 tys. zł niż w roku ubiegłym,

- przychody operacyjne w wysokości 171 tys. zł, niższe o 1.346 tys. zł od tych przychodów z roku 2021,
- przychody z rozwiązania rezerw i aktualizacji wyceny w wysokości 897 tys. zł niższe o 91 tys. zł niż w roku 2021.

Struktura przychodów w 2022 roku

Z powyższych danych wynika, że najistotniejszą pozycją przychodów są odsetki, kolejną znaczącą prowizje. Pozycje te stanowią główne źródło wyniku Banku.

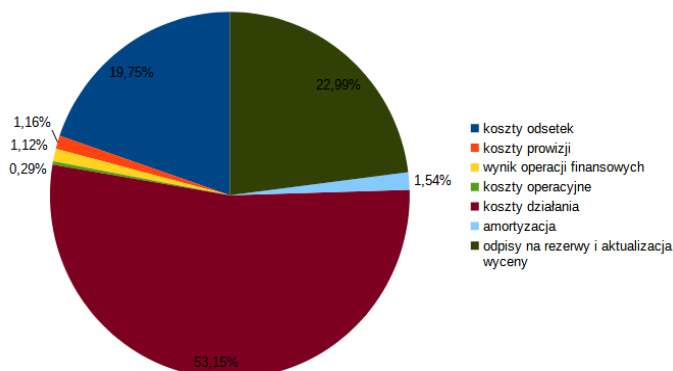
Podwyżki stóp procentowych w 2022 roku spowodowały wzrost przychodów odsetkowych w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 210%.

Koszty Banku w 2022 roku wyniosły 18.035 tys. zł, wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 6.520 tys. zł (56,62%).

Składowe kosztów to:

- koszty odsetek w wysokości 3.562 tys. zł wyższe o 3.265 tys. zł (1.099,33%) niż w roku ubiegłym,
- koszty prowizji w wysokości 209 tys. zł, wyższe o 9 tys. zł (4,50%) niż w roku ubiegłym,
- ujemny wynik na operacjach finansowych w wysokości 202 tys. zł (w roku ubiegłym 12 tys. zł),
- koszty operacyjne w wysokości 52 tys. zł, niższe o 551 tys. zł niż w roku ubiegłym,
- koszty działania w wysokości 9.586 tys. zł, wyższe o 2.723 tys. zł (39,68%) niż w roku ubiegłym,
- amortyzacja w wysokości 277 tys. zł, wyższa o 9 tys. zł niż w roku poprzednim,
- odpisy na rezerwy i aktualizacja wyceny w wysokości 4.147 tys. zł, wyższe o 863 tys. zł niż w roku poprzednim.

Struktura kosztów w 2022 r

Najwyższy udział w kosztach Banku mają:

- 1) koszty działania, stanowiące 53,15 % kosztów,
- 2) odpisy na rezerwy i aktualizacja wyceny stanowiące 22,99% kosztów.

Głównym źródłem przychodów Banku była podstawowa działalność, a więc przychody z odsetek i prowizji które wyniosły łącznie 26.144 tys. zł. i były o 15.843 tys. zł. (153,80%) wyższe niż w roku poprzednim. Czynnikiem mającym pozytywny wpływ na wynik finansowy była praca w środowisku wysokich (rosnących) stóp procentowych.

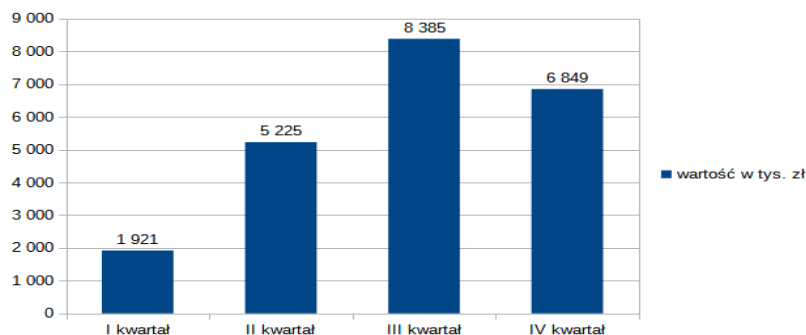
W efekcie wynik działalności bankowej (WDB) ukształtował się na poziomie 22.274 tys. zł i był wyższy niż przed rokiem o 11.234 tys. zł., tj. o 101,75%.

Wynik działalności bankowej obciążają w 43,04% koszty działania Banku (w roku 2021 w 62,16%).

Wskaźnik C/I (koszty do dochodów) osiągnął poziom 44,05% i był niższy o 15,60 p.p. niż w roku 2021.

Rok 2022 Bank zakończył zyskiem netto w wysokości 6.849 tys. zł.

Kształtowanie się wyniku finansowego (zysku netto) na przestrzeni 2022 roku przedstawia poniższy wykres:

Znaczący spadek wyniku finansowego w IV kwartale jest głównie konsekwencją Uchwały Komisji Nadzoru Finansowego nr 454/2022 z dnia 2 grudnia 2022 r., zalecającej zwiększenie do 31 grudnia 2022 r. funduszu zabezpieczającego SSOZ BPS do kwoty odpowiadającej 1% środków gwarantowanych zgromadzonych na rachunkach Uczestników SSOZ wg stanu na koniec grudnia 2021 r.

W 2022 roku Bank działał w trudnych warunkach związanych z epidemią COVID-19 oraz stanem zagrożenia epidemicznego. Dodatkowo, wybuch wojny na Ukrainie przyniósł niepewność dla klientów i Banku, wpływając na koszty i przychody. W celu pomocy gospodarstwom domowym Rząd wprowadził "wakacje kredytowe" dla kredytobiorców hipotecznych, z czego skorzystało 53 klientów, zmniejszyło to przychód odsetkowy Banku o 409 tys.zł. Jednakże odsetki od tych kredytów będą stanowiły przychód w przyszłych latach. Kilkukrotna podwyżka podstawowych stóp procentowych przez RPP, znacznie poprawiła sytuację Banku. Osiągnięty na koniec 2022 roku zysk netto ponad 4 - krotnie przewyższył wynik finansowy z 2021 roku.

6. Zmiany w funduszach Banku

W roku 2022 fundusze własne Banku zasilone zostały nadwyżką finansową z roku ubiegłego lecz z powodu amortyzacji zobowiązań podporządkowanych oraz zmniejszenia funduszu udziałowego były wyższe w stosunku do 2021 roku tylko o 440 tys. zł.

Struktura funduszy własnych Banku przedstawia się następująco:

w tys. zł.

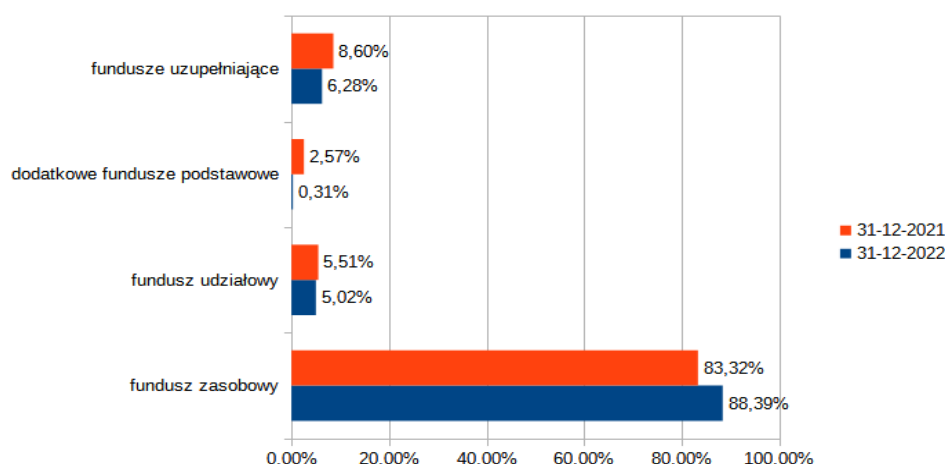
lp	wyszczególnienie	Wartość 2021 r	Struktura (w %)	Wartość 2022 r	Struktura (w %)
1	Fundusze własne	22.769	100,00	23.209	100,00
2	Fundusze podstawowe	20.811	91,40	21.751	93,72
	- fundusz zasobowy	18.971	83,32	20.515	88,39
	- fundusz udziałowy	1.255	5,51	1.165	5,02
	- dodatkowy kapitał podstawowy	500	2,20	0	0
	- inne pozycje lub korekty kapitału CET1	85	0,37	71	0,31
3	Fundusze uzupełniające	1.958	8,60	1.458	6,28
	- zobowiązania podporządkowane	1.958	8,60	1.458	6,28

Fundusze własne wystarczały na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku.

Współczynniki kapitałowe osiągnęły wartość:

- a/ CET1 - 14,45% (wyższy o 2,11 p.p. niż w roku ubiegłym),
- b/ T1 - 14,45% (12,65% w roku poprzednim),
- c/ całkowity współczynnik kapitałowy - 15,42% (13,84% w roku poprzednim)
- i ukształtowały się na poziomie przekraczającym wymogi regulacyjne.

Zmianę struktury procentowej funduszy własnych Banku obrazuje poniższy wykres:

Fundusze zasobowy i udziałowy stanowią 93,41% funduszy Banku (w roku 2021 – 88,83%).

W roku 2023 Bank planuje dalsze zasilenie funduszu zasobowego nadwyżką bilansową z roku 2022.

7. Zarządzanie ryzykiem w Banku

W zorganizowanym, funkcjonującym w banku procesie zarządzania ryzykiem uczestniczą organy Banku, wyznaczone komórki organizacyjne oraz pracownicy. Zarządzanie ryzykiem ma między innymi na celu:

- zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności,
- ochronę funduszy własnych oraz innego rodzaju pasywów takich jak depozyty oraz inne fundusze powierzone Bankowi,
- zapobieganie stratom oraz wykorzystanie możliwości osiągnięcia zysku,
- rozwijanie działalności operacyjnej zgodnie z założeniami przyjętymi przez organy statutowe Banku.

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku, ma na celu uzyskanie w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym:

- odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, wyrażanego przez nieprzekraczanie przyjętego apetytu na ryzyko;
- odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:

- identyfikację ryzyka, która polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł zagrożeń związanych z ryzykiem oraz oszacowaniu wielkości potencjalnego wpływu danego rodzaju ryzyka na sytuację finansową Banku. W ramach identyfikacji ryzyka określone są te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne w działalności Banku;
- pomiar ryzyka, który obejmuje definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz dokonania kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar;
- cenę i szacowanie ryzyka - polega na określeniu siły wpływu lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem, w ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się testy warunków skrajnych na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka;
- monitorowanie ryzyka – polega na monitorowaniu odchyleń realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń). Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności;
- raportowanie ryzyka – polegające na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka, podjętych i rekomendowanych działaniach. Zakres, częstotliwość oraz forma raportowania są dostosowane do szczebla zarządczego odbiorców i wynikają z przyjętych regulacji wewnętrznych;
- stosowanie mechanizmów kontrolnych i ograniczających ryzyko - zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka - polega w szczególności na przyjmowaniu regulacji wewnętrznych, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko, ustalaniu wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem, podział obowiązków, kontrola dostępu i kontrola fizyczna, organizacja szkoleń;
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych dla poszczególnych obszarów ryzyka polegające na zastosowaniu różnych technik badawczych na określenie odporności Banku na wystąpienie sytuacji niekorzystnych ale możliwych do wystąpienia oraz tworzenie scenariuszy zachowań (plany awaryjne) na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych.

Organizacja zarządzania ryzykiem w Banku jest oparta o podział zadań realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych poziomach (liniach obrony).

Bank zidentyfikował ryzyka występujące w jego działalności i na podstawie analizy (wykonywanej w okresach kwartalnych) zakwalifikował je do ryzyk istotnych oraz ryzyk nieistotnych.

Ryzyko istotne Bank definiuje jako ryzyko związane z obszarem działalności Banku, wpływającym znacząco na generowane wyniki, bądź ryzyko objęte szczególnymi regulacjami i normami nadzorczymi. Do ryzyk istotnych Bank zalicza również ryzyka, dla których wyniki pomiaru ilościowego przekraczają ustalone wartości graniczne i Bank tworzy wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie tych ryzyk.

Do ryzyk istotnych Bank zaliczył:

- ryzyko kredytowe i koncentracji zaangażowań,
- ryzyko płynności,
- ryzyko rynkowe – walutowe,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko operacyjne i ryzyko braku zgodności,
- ryzyko wyniku finansowego,
- ryzyko kapitałowe, ryzyko niewypłacalności,
- ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej.

Pozostałe ryzyka identyfikowane w Banku nie uznane za istotne w 2022 roku, to:

- ryzyko cyklu gospodarczego,
- ryzyko strategiczne,
- ryzyko utraty reputacji,
- ryzyko rezydualne,
- ryzyko modeli.
- Ryzyka uznane przez Bank za istotne zarządzane są na podstawie szczegółowych pisemnych procedur i sprawozdawane Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku w cyklach wynikających z procedur dotyczących zarządzania danym rodzajem ryzyka bankowego oraz instrukcji formalizującej funkcjonowanie systemu informacji zarządczej.

Wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem w Banku oparte są na przepisach zewnętrznych, w tym:

- Rekomendacjach Komisji Nadzoru Finansowego,
- Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach.
- Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego
- Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (w obowiązującym zakresie) ze zmianami,
- Umowy i zasad ustalanych w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
- innych aktach prawnych.

Pomiar ryzyk odbywa się na podstawie obowiązujących przepisów wewnętrznych z uwzględnieniem Zasad Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

1) Ryzyko kredytowe

Zarządzanie ryzykiem kredytowym ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności kredytowej poprzez zapewnienie właściwej jakości oceny ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec pojedynczego klienta oraz całego portfela kredytowego Banku.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmuje ryzyko bancassurance, ryzyko inwestycyjne i ryzyko koncentracji zaangażowani, ryzyko rezydualne, bancassurance, ryzyko ESG. Pomiar, monitoring i raportowanie ryzyka odbywa się na podstawie wprowadzonych w trym zakresie przepisów wewnętrznych.

Wykorzystanie limitów ostrożnościowych ograniczających poziom ryzyka kredytowego przedstawiono w poniższych tabelach.

Wyszczególnienie (wg wartości nominalnej)	Limit w % max, *min	wykonanie
Udział kredytów w sumie bilansowej	60	54,10
Wskaźnik jakości aktywów	6	2,00
Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem wg wartości nominalnej	15	7,48
Udział kredytów ze stwierdzoną przesłanką utraty wartości w kredytach ogółem	15	8,30
Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi *	40	55,86
Udział kredytów przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni w kredytach	70	48,55
Udział kredytów udzielonych rolnikom indywidualnymi w kredytach	30	21,93
Udział kredytów w rachunkach bieżących w portfelu kredytowym	15	7,59
Udział kredytów obrotowych w portfelu kredytowym	40	30,87
Udział kredytów inwestycyjnych w portfelu kredytowym	50	26,5
Udział kredytów "normalnych" w kredytach ogółem *	75	87,63
Udział kredytów "pod obserwacją" w kredytach ogółem	10	4,87

Kredyty detaliczne (Rekomendacja T)

Rodzaj limitu	limit	wykonanie
limit na kredyty detaliczne - 1% kredytów ogółem	1% kredytów	0,66%
udział kredytów w ror w kredytach detalicznych w %	max 10%	0,18%
jakość kredytów detalicznych w %	max 9%	0,00%

--	--	--

Kredyty detaliczne nie zabezpieczone hipotecznie oprocentowane są wg stałej stopy procentowej.

Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie (Rekomendacja S):

Rodzaj limitu	limit	Wykonanie
Udział zagrożonych EKZH w EKZH ogółem	max 12%	8,67%
Udział zagrożonych EKZH indywidualnie istotnych w EKZH ogółem EKZH indywidualnie istotnych ogółem	9%	6,56%

Kredyty detaliczne zabezpieczone hipotecznie oprocentowane są wg zmiennej stopy procentowej. Od 31 grudnia Bank wprowadził okresowo stałą stopę procentową.

Apetyt na ryzyko pojedynczych transakcji określają wskaźniki LtV i DStI, minimalny wkład własny, limity nadzorcze i wewnętrzne dla zaangażowań, w tym podmiotów powiązanych.

Portfelowe ryzyko ESG badane jest apetytem na ryzyko, który ustalony jest w formie limitu ESG w wysokości max 10% kredytów ogółem i jest badany portfelowo w okresach kwartalnych.

Wykonanie limitu wg stanu na 31.12.2022 r. wynosi 6,64% - wykorzystanie limitu jest na poziomie 46,4%.

Portfelowe ryzyko ESG ocenia się jako akceptowalne.

W 2022 roku Bank posiadał zaangażowane środki w:

- lokaty terminowe - wyłącznie w BPS S.A.,
- dłużne papiery wartościowe emitowane przez Narodowy Bank Polski - bony pieniężne,
- dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa - obligacje skarbowe o zmiennej stopie procentowej,
- obligacje z gwarancją Skarbu Państwa - obligacje PFR,
- obligacje instytucji - obligacje BGK,
- obligacje komercyjne BPS S.A.,
- certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych zamkniętych,
- obligacje komunalne ,
- udziały w spółce zależnej „PM Inwestycje” sp. z o.o. w likwidacji (likwidacja nastąpiła w lutym 2022r) i w Spółdzielni Ochrony Zrzeszenia BPS,
- akcje w banku zrzeszającym BPS S.A. i w Centrum Finansowym BPS .

Miary ryzyka finansowego, w ramach których zarządzane są poszczególne portfele instrumentów finansowych i pojedyncze zaangażowania zawarte są w przepisach wewnętrznych Banku, a podstawowe limity określające apetyt na ryzyko to limity portfelowe i limity na poszczególnych emitentów.

Rodzaje limitów portfelowych i ich wykorzystanie przedstawia poniższa tabela.

Limity zaangażowania w instrumenty finansowe.	limit	wykorzystanie (kwota)	wykorzystanie (%)
100% dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa o stałej stopie procentowej z terminem pozostającym do wykupu powyżej 1 roku	23 209	10 000	43,09%
150% dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych lub poręczonych przez jednostki samorządu terytorialnego	34 813	16 975	48,76%
75% dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez banki, z wyłączeniem dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez Bank BPS S.A, objętych gwarancją Skarbu Państwa	17 407	5 000	28,72%
25% dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez banki, z wyłączeniem dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez Bank BPS S.A, nie objętych gwarancją Skarbu Państwa	5 802	0	0,00%
50% dla listów zastawnych emitowanych przez banki hipoteczne	11 604	0	0,00%
75% dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa objęte gwarancją Skarbu Państwa;	17 407	0	0,00%
50% dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa, których aktualny rating agencji Eurorating, Fitch, Standard & Poors lub Moody's jest na poziomie inwestycyjnym	11 604	0	0,00%
10% dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa, które notowane są na rynku podstawowym GPW w Warszawie	2 321	0	0,00%
10% dla dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe przedsiębiorstwa nie wymienione w punkcie 4 i 5	2 321	0	0,00%
5% dla certyfikatów inwestycyjnych Funduszy Inwestycyjnych Zamkniętych	1 160	258	22,26%
25% dla jednostek uczestnictwa Funduszy Inwestycyjnych Otwartych z zastrzeżeniem, że fundusze inne niż pieniężne i instrumentów skarbowych mogą stanowić nie więcej niż 10 % funduszy własnych Uczestnika.	5 802	0	0,00%

Nie wystąpiły przekroczenia limitów na zaangażowania w pojedynczych emitentów.

Zaangażowanie w bezpieczne papiery wartościowe i emitowane przez Bank Zrzeszający nie podlega limitowaniu.

2) Ryzyko koncentracji

W Banku obowiązują przepisy zawierające zapisy dotyczące koncentracji zaangażowań.

Bank identyfikuje oraz monitoruje ryzyko koncentracji zaangażowań wobec klientów zarówno na poziomie jednostkowym, jak i skonsolidowanym. Zarządzanie ryzykiem koncentracji dotyczy w szczególności ryzyka wynikającego z łącznych zaangażowań:

- wobec pojedynczych klientów lub grup powiązanych klientów w rozumieniu art.395 ust.1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych ze mianami,
- wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a Ustawy Prawo Bankowe,
- znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym,
- zaangażowań kapitałowych w podmioty sektora finansowego,
- sumy „dużych zaangażowań” (równych i powyżej 10% kapitału Tier I).

Wg stanu na 31.12.2022 roku nie wystąpiły przekroczenia limitów podmiotów z tej samej branży gospodarki, zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia, zaangażowań w jednorodny instrument finansowy.

Jako ważny element koncentracji Bank uznaje koncentrację „dużych zaangażowań”. Wg stanu na koniec 2022 roku obowiązywał limit na sumę „dużych zaangażowań” w wysokości max 320% kapitału Tier I. Wykorzystanie tego limitu na koniec roku wynosiło 70,46%, a obligo portfela „dużych zaangażowań” wynosiło 49.042 tys. zł.

Wg stanu na koniec 2022 r nie występowało przekroczenie limitów wewnętrznych zaangażowań w grupę podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie. Nie odnotowano przekroczeń limitów nadzorczych.

3) Ryzyko operacyjne

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym odbywa się na podstawie obowiązujących w Banku przepisów wewnętrznych.

- Na ryzyko operacyjne składa się m.in. ryzyko wynikające z outsourcingu, ryzyko teleinformatyczne i naruszenia bezpieczeństwa w zakresie świadczenia usług płatniczych, bezpieczeństwa, programu prania brudnych pieniędzy, podmiotu zależnego i wszystkie inne zdarzenia, o których mowa w Rekomendacji M Komisji Nadzoru Finansowego i w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i

Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym Zarząd Banku ustalił limity określające stopień narażenia Banku na ryzyko operacyjne, w przedziale zgodnym z polityką Banku.

Bank ustalił tolerancję/apetyt Banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat poprzez:

- ustalenie limitu strat - 15% podstawowego wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne, limit oznaczono jako strategiczny łącznie na ryzyko braku zgodności,
- limit tolerowanej częstotliwości występowania incydentów (TIW) dla zdarzeń pozasystemowych w ramach którego ustala się progi częstotliwości zdarzeń ryzyka,
- wskaźniki KRI.

Bank posiada ustalony globalny limit rocznych strat operacyjnych brutto z tytułu incydentów bezpieczeństwa związanych z płatnościami internetowymi na poziomie 5% podstawowego wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne. Limit ten nie był wykorzystany w 2022 roku.

Na podstawie analizy danych zebranych w procesie identyfikacji i oceny zdarzeń ryzyka operacyjnego ustalono, że profil ryzyka operacyjnego składa się głównie z obszaru ryzyka działalności operacyjnej.

Starty z tytułu ryzyka operacyjnego w 2022 roku:

(w 0,00zł)

STRATY RZECZYWISTE	STRATY POTENCJALNE	RAZEM
0,00zł	0,00 zł	0,00 zł

Suma strat jest niska i mieści się w ustalonym limicie.

Limity TIW i wskaźniki KRI kształtowały się na poziomie nie wpływającym na podwyższenie ogólnego poziomu ryzyka operacyjnego. W 2022 roku nie odnotowano zdarzeń bezpośrednio związanych z ryzykiem kredytowym, ryzykiem rynkowym, ryzykiem prawnym, ryzykiem reputacji, ryzykiem braku zgodności, bezpieczeństwem danych osobowych, outsourcingiem, podmiotem zależnym, bezpieczeństwem IT, usługami płatniczymi, praniem brudnych pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, ryzykiem modeli, ryzykiem strategicznym.

Początek roku 2022 obarczony był ryzykiem kwalifikowanym jako sytuacja nadzwyczajna wynikająca z pandemii koronawirusa, a następnie skutkami tej pandemii oraz z konfliktu za wschodnią granicą.

Skutkami koronawirusa, w wyniku wpływu pandemii na gospodarkę krajową i światową, będą straty rozciągnięte w czasie (z ang. multiple-time losses), straty powtarzające się w różnych okresach, ale mające swoje źródło w tym samym zdarzeniu operacyjnym – będą to potencjalne straty (m.in. niższy przychód odsetkowy, straty w wyniku gorszej kondycji klientów Banku) widoczne przy innych ryzykach.

Narażenie Banku na ryzyko operacyjne w 2022 roku oceniono jako akceptowalne.

4) Ryzyko braku zgodności

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w Banku ma na celu zapobieganie i ograniczanie występowania naruszeń oraz ich negatywnych skutków, które wynikają z:

- 1) niezgodności regulacji wewnętrznych z obowiązującymi przepisami prawa i standardami rynkowymi;
- 2) nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa i standardów rynkowych oraz regulacji obowiązujących w Banku, przez pracowników Banku oraz wobec pracowników Banku;
- 3) nieetycznego postępowania Banku lub jego pracowników wobec klientów lub kontrahentów.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje:

- 1) identyfikację ryzyka braku zgodności;
- 2) ocenę ryzyka braku zgodności;
- 3) kontrolę ryzyka braku zgodności;
- 4) monitorowanie ryzyka braku zgodności;
- 5) raportowanie o ryzyku braku zgodności.

System zarządzania ryzykiem braku zgodności jest zorganizowany w Banku na trzech niezależnych poziomach (liniach obrony), podległość poszczególnych komórek organizacyjnych określona jest w Regulaminie organizacyjnym. W strukturze organizacyjnej Banku wyodrębniono samodzielne Stanowisko ds. zgodności, podlegające organizacyjnie Prezesowi Zarządu Banku oraz funkcjonalnie Radzie Nadzorczej, które odpowiedzialne jest za zapewnianie zgodności, identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;

Proces ograniczania ryzyka braku zgodności jest jednym z najważniejszych działań wchodzących w skład zarządzania ryzykiem braku zgodności. Komórka ds. zgodności oraz wszyscy pracownicy Banku wykorzystują mechanizmy kontrolne funkcjonujące w Banku w celu zminimalizowania wystąpienia ryzyka, należą do nich:

- 1) regulacje wewnętrzne określające zasady i tryb postępowania w procesach realizowanych w Banku oraz ich przestrzeganie przez pracowników;
- 2) podział obowiązków i uprawnień;
- 3) autoryzacja- rozumiana jako system zatwierdzania decyzji i czynności wykonywanych przez pracowników w ramach danego procesu;
- 4) kontrola dostępu – uprawnienia do dostępu określonego obszaru systemu lub procesu w Banku;

- 5) kontrola fizyczna – uprawnienia do dostępu określonego fizycznie wydzielonego obszaru w Banku;
- 6) proces ewidencji operacji finansowych i gospodarczych w systemach Banku;
- 7) dokumentowanie odstępstw;
- 8) wskaźniki wydajności;
- 9) samokontrola – weryfikacja prawidłowości własnych działań dokonywana przez pracownika w toku wykonywania przez niego czynności operacyjnych.
- 10) organizacja szkoleń dla pracowników.

Monitorowanie ryzyka braku zgodności realizowane przez wszystkich pracowników Banku w procesach pełniących obowiązki, a w szczególności przez Stanowisko ds. zgodności które przeprowadza niezależne monitorowanie poziomu ryzyka braku zgodności przed (ryzyko inherentne) jak i po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka (ryzyko resztkowe). Oceny ryzyka dokonuje się m.in. na podstawie wyników identyfikacji zagrożeń, a także monitorowania poziomego i pionowego przestrzegania mechanizmów kontrolnych oraz informacji pozyskanych ze źródeł służących do identyfikacji i ocenie ryzyka. W procesie monitorowania Stanowisko ds. zgodności wykorzystuje również wskaźniki (KRI) wraz z limitami, których zadaniem jest wczesne ostrzeżenie o ewentualnym wzroście ryzyka braku zgodności.

5) Ryzyko płynności

Ryzyko płynności, to zagrożenie utraty zdolności do terminowej realizacji zobowiązań i finansowania aktywów w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, a w efekcie niebezpieczeństwo poniesienia przez Bank dodatkowych kosztów związanych z koniecznością sprzedaży aktywów lub zaciągnięcia zobowiązań na niekorzystnych warunkach rynkowych. Podstawowym celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, utrzymywanie wystarczającej płynności, w tym nadwyżki nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów umożliwiających przetrwanie różnorodnych zdarzeń kryzysowych, włączając w to utratę lub ograniczenie dostępu zarówno do niezabezpieczonych, jak i zabezpieczonych źródeł finansowania.

Cele operacyjne zarządzania płynnością wspomagające cel podstawowy to wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, w szczególności poprzez pozyskiwanie środków obcych stabilnych, co pozwoli otwierać po stronie aktywnej pozycję o dłuższym horyzoncie czasowym, dążenie do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby zapewnić optymalne źródła finansowania uwzględniając przyjęte przez Bank limity koncentracji, kształtowanie pożądanej i efektywnej struktury bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych, optymalizacja realizowanego dochodu przy równoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa płynności, umocnienie pozycji płynności Banku, wypracowanie i utrzymanie parametrów ograniczających ryzyko płynności, zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej oraz określenie

rozwiązań umożliwiających jej przetrwanie, co oznacza opracowanie realnego planu awaryjnego. Bank dokonuje identyfikacji zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności oraz niebezpieczeństwem ukształtowania się miar płynności oraz wskaźnika pokrycia wypływów netto i wskaźnika stabilnego finansowania netto poniżej obowiązujących limitów.

Narażenie Banku na ryzyko płynności jest ograniczone przez system wewnętrznych limitów ostrożnościowych, który uwzględnia wszystkie obszary działalności Banku i jednocześnie jest instrumentem zarządzania ryzykiem płynności.

Ryzyko płynności utrzymywało się na akceptowalnym poziomie.

Rodzaje limitów i ich wielkości oraz wykorzystanie wg stanu na koniec roku przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj wskaźnika	Limity wewnętrzne	wykonanie
Wskaźniki płynności		
Wskaźnik płynności do 1 miesiąca	min 1,2	1,61
Wskaźnik płynności do 3 miesięcy	min 1,2	1,41
Wskaźnik płynności do 6 miesięcy	min 1,5	1,42
Wskaźnik płynności do 1 roku	min 1,5	1,4
Wskaźnik płynności do 2 lat	min 1,5	2,21
Wskaźnik płynności do 5 lat	min 1,5	2,88
Wskaźnik płynności powyżej 5 lat	min 0,9	0,94
Wskaźniki zabezpieczenia płynności		
Kredyty - wg wartości nominalnej / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	max 60	54,01
Kredyty / Depozyty [%]	max 68	61,2
Zobowiązania pozabilansowe udzielone / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	max 10	6,91
Wskaźniki stabilności bazy depozytowej		
Depozyty stabilne / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	min 55	80,56
Depozyty niestabilne / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	max 25	12,18
Procentowy udział największych deponentów w depozytach klientów ogółem [%]	max 30	17,91
Udział największych deponentów (bez rachunków powierniczych) w depozytach klientów ogółem [%]	max 20	14,25
Zobowiązania wobec sektora finansowego / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	max 10	0
Kredyty i pożyczki otrzymane od sektora finansowego / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	max 10	0
Wskaźnik osadu ogółem [%]	min 75	80,78
Wskaźniki finansowania aktywów		
Depozyty od Banków / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	max 10	0

Depozyty / Kredyty, skupione wierzytelności i zrealizowane gwarancje [%]	min 120	163,48
Depozyty / Kredyty i zobowiązania pozabilansowe udzielone [%]	min 110	144,93
Depozyty stabilne / Kredyty, skup. wierzytelności i zreal. gwarancje [%]	min 100	107,04
Depozyty stabilne / Kredyty i zobowiązania pozabilansowe udzielone [%]	min 95	94,89
Aktywa trwałe - wg wartości bilansowej / Fundusze własne [%]	max 35	25,29
Wskaźniki miar nadzorczych płynności wynikające z rozporządzenia CRR		
Wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR - Liquidity Coverage Ratio)	min 100 %	213%
Wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR - Net Stable Funding Ratio)	min 100 %	130%

6) Ryzyko stopy procentowej

Przez ryzyko stopy procentowej rozumie się możliwy negatywny wpływ zmian stóp procentowych na wyniki finansowe oraz w konsekwencji na kształtowanie się poziomu funduszy własnych Banku. Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału, wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii działania Banku. W analizie poziomu ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje: metodę luki, analizę wpływu zmian stóp procentowych na zmianę wyniku odsetkowego, analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej, analizę wpływu zmian stóp procentowych na zmianę wartości ekonomicznej banku.

Wyniki analiz są podstawą do modyfikacji istniejących już produktów lub usług jak też wprowadzania produktów nowych zmniejszających stopień narażenia Banku na ryzyko. Bank stosuje odpowiednią politykę cenową w zakresie produktów oprocentowanych – depozytów i kredytów, odnosząc się przy ustalaniu ich oprocentowania do uwarunkowań rynkowych.

Polityka stosowana przez Bank w zakresie stopy procentowej polega na optymalizacji stosowanych stawek oprocentowania depozytów oraz kredytów, zapewniających jednocześnie konkurencyjność na rynku, osiągnięcie zaplanowanego wyniku finansowego oraz odpowiedniego poziomu płynności dla poszczególnych przedziałów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.

Ustalane stałe i głównie zmienne stopy procentowe dla produktów kredytowych i depozytowych są pochodną cen proponowanych przez konkurencję, przewidywanych poziomów stóp rynkowych,

- planowanej marży, kształtowania się powyższych parametrów w okresach historycznych.

Oprocentowanie produktów oferowanych przez Bank poddawane jest analizie w odniesieniu do poziomu stóp procentowych produktów oferowanych przez konkurencję na lokalnym rynku usług finansowych. Zmiana oprocentowania przez konkurencję i jego skala powinna być sygnałem do oceny własnych stóp procentowych. Profil ryzyka stopy procentowej określa możliwe do zaakceptowania przez Bank narażenie na ryzyko.

Struktura aktywów i pasywów oprocentowanych

AKTYWA	Stan	Struktura	Oproc.
Stopy NBP	16 029	4,90%	8,09%
Papiery skarbowe	0	0,00%	0,00%
Stawka WIBID/WIBOR	312 028	94,80%	8,21%
Stopa Banku	1 130	0,30%	7,17%
RAZEM AKTYWA	329 187		8,20%
PASYWA			
Stopy NBP	0	0,00%	0,00%
Papiery skarbowe	0	0,00%	0,00%
Stawka WIBID/WIBOR	20 395	7,60%	2,96%
Stopa Banku	248 206	92,40%	2,40%
RAZEM PASYWA	268 601		2,45%

Wykorzystanie limitów określających akceptowalny poziom ryzyka stopy procentowej oraz pozostałych limitów w 2022 roku zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Rodzaj limitu	Limit	wykonanie
Limit wskaźnika: luka skumulowana / wartość bilansowa aktywów	15,0%	17,70%
Limit luki niedopasowania pow. 1 roku do 2 lat w relacji do funduszy wł.	50,0%	1,23%
Limit luki niedopasowania pow. 2 lat do 5 lat w relacji do funduszy wł.	25,0%	2,15%
Limit luki niedopasowania powyżej 5 lat w relacji do funduszy wł.	10,0%	0,00%
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania i bazowego w relacji do funduszy własnych [+/- 100 pb.]	10,0%	11,07%
Limit na zmianę wartości ekonomicznej banku w relacji do funduszy własnych [TWS +/- 200 p.b.]	20,0%	2,86%
Limit na zmianę wartości ekonomicznej banku w relacji do kapitału podstawowego Tier 1 [testy scenariuszowe]	15,0%	3,08%
Limit strat z tytułu ryzyka opcji klienta w relacji do funduszy wł.	1,0%	2,00%
Limit na rozpiętość pomiędzy marżą odsetkową a marżą graniczną [min]	1%	2,68%

W 2022 roku Rada Polityki Pieniężnej podwyższała podstawowe stopy procentowe, co korzystnie wpłynęło na przychody odsetkowe.

7) Ryzyko rynkowe (walutowe)

Ryzyko walutowe jest to ryzyko wynikające z niekorzystnych zmian kursów walut obcych w stosunku do PLN, stanowi ono ryzyko rynkowe uwzględniane w kapitale regulacyjnym. Bank monitoruje poziom ryzyka walutowego na podstawie zasad opisanych w „Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym”.

Ograniczenie ekspozycji na ryzyko walutowe prowadzi się przy pomocy:

- miar pozycyjnych określających wartość otwartych pozycji walutowych Banku,
- miar zmienności odzwierciedlających rozproszenie zmian kursów walutowych,
- miar wrażliwości obrazujących wpływ rynkowych czynników ryzyka na zmienność kursów walutowych.

Zarządzanie ryzykiem walutowym Banku odbywa się w ramach limitów:

- pozycji walutowej całkowitej,
- pozycji walutowych netto w poszczególnych walutach obcych.

W odrębnych regulacjach Banku określa się zasady prowadzenia gospodarki walutowej, zarządzania płynnością walutową. Udział pozycji walutowych w sumie bilansowej banku nie jest znaczący - wartość aktywów albo pasywów walutowych nie przekracza poziomu 5% sumy bilansowej.

Bank nie udziela kredytów w walutach obcych.

Ze względu na profil i skalę prowadzonej działalności, ryzyko rynkowe ograniczone jest do ryzyka walutowego.

Ryzyko walutowe zarządzane jest na podstawie obowiązujących przepisów wewnętrznych.

Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej na koniec każdego miesiąca w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. Na przestrzeni 2022 roku Bank nie był obligowany do tworzenia wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Wynik z pozycji wymiany za 2022 rok wynosił 101 tys. zł.

Zaangażowanie Banku w działalność walutową jest znikome. Tym samym ryzyko walutowe w Banku określa się jako niskie.

8) Ryzyko wyniku finansowego

Ryzyko wyniku finansowego jest to ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału. Ryzyko wyniku finansowego jest pochodną innych ryzyk identyfikowanych w Banku. Podstawowym celem w zakresie zarządzania ryzykiem wyniku finansowego jest utrzymanie odpowiedniego poziomu wyniku finansowego, oznaczającego uzyskiwanie wyników finansowych w wysokości zapewniającej możliwość prowadzenia bieżącej działalności i odpowiedniego rozwoju Banku, w tym zapewnienia odpowiedniego

zasilenia kapitału. Bank posiada procedury do analizy ryzyka wyniku finansowego i wprowadzone limitów określających akceptowalny poziom ryzyka wyniku finansowego. Bank posiada procedury do analizy ryzyka wyniku finansowego i wprowadzone limitów określających akceptowalny poziom ryzyka wyniku finansowego.

Wynik finansowy netto wypracowany na koniec analizowanego kwartału wyniósł 6.849 tys. zł (na koniec poprzedniego kwartału wynosił 8.385 tys. zł), a wynik finansowy netto planowany na koniec 2022 roku - 9.135 tys. zł.

Plan finansowy w zakresie wyniku finansowego nie został wykonany głównie w konsekwencji Uchwały Komisji Nadzoru Finansowego nr 454/2022 z dnia 2 grudnia 2022 r., zalecającej zwiększenie do 31 grudnia 2022 r. funduszu zabezpieczającego SSOZ BPS. Pomimo to wypracowany zysk jest bardzo wysoki w stosunku do lat poprzednich i w odniesieniu do funduszy własnych Banku. Znaczący wpływ na wypracowanie wyniku finansowego na wskazanym poziomie miał sukcesywny wzrost oprocentowania, przy czym bardziej rosło oprocentowanie aktywów, co w efekcie generowało przychody i tym samym wynik Banku.

Nie powstał obowiązek utworzenia wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka wyniku finansowego.

Wykorzystanie limitów określających akceptowalny poziom ryzyka wyniku finansowego przedstawia tabela.

OPIS LIMITU	Limit (w %)	wykonanie na 31-12- 2022 r.	Poziom wyko- rzystania limitu
Wskaźnik C/I (max) % (strategiczny)	81,00	43,59	53,81%
ROA netto (min) %	2,00	1,94	103,09%
ROE netto (min) %	27,00	24,96	108,17%
Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi (min) %	40,00	55,86	71,61%
Marża odsetkowa (min) %	4,00	5,45	73,39%

Wielkości wskaźników obrazujących apetyt na ryzyko wyniku finansowego ukształtowały się na bezpiecznym poziomie, z uwzględnieniem przekroczeń ustalonych limitów na podstawie optymistycznej korekty planu finansowego i sposobu wyliczania wykonania wskaźników ROA i ROE tj. przy zastosowaniu wartości zannualizowanej w kwartałach nie kończących roku.

9) Ryzyko kapitałowe - ryzyko niewypłacalności

Realizacja polityki zarządzania kapitałem zapewnia kontynuację działania Banku przy jednoczesnym ponoszeniu akceptowalnego przez Bank poziomu ryzyka występującego w jego działalności.

Alokacja kapitału Banku na poszczególne rodzaje ryzyka odbywa się zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych ze zmianami oraz wewnętrznymi przepisami Banku.

Bank posiada przepisy wewnętrzne regulujące zasady wyznaczania i raportowania wymogów kapitałowych.

Rodzaj ryzyka	Alokacja kapitału wg minimalnych wymogów kapitałowych	Alokacja kapitału dla Filaru I (%)		Alokacja kapitału wg wymagań dla Filaru II	Alokacja kapitału dla Filaru II (%)	
		Limit (max)%	Wykonanie		Limit (max)%	Wykonanie
Ryzyko kredytowe	10 427	75	44,93			
Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowani	0		0,00			
Ryzyko rynkowe	0		0,00			
Ryzyko operacyjne	1 612	9	6,95			

Nadwyżka funduszy własnych nad wielkością wymogów na zidentyfikowane ryzyka wynosi 48,13% funduszy własnych.

Współczynnik wypłacalności wyniósł 15,42%, a wewnętrzny z uwzględnieniem wymogu kapitałowego w Filarze II, które nie wystąpiły również 15,42%.

Absorpcja funduszy własnych na koniec kwartału dla kapitału regulacyjnego i wewnętrznego wynosiła 51,87%.

Ustalony na 2022 rok limit na udział kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka kredytowego wyliczonego w ramach kapitału regulacyjnego w wysokości 75% funduszy własnych nie został przekroczony – wykonanie wynosiło 44,93%. Nie tworzonego dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe. Limit alokacji na ryzyko operacyjne również nie został przekroczony - wykonanie stanowiło 6,95% funduszy własnych – przy limicie max 9%.

Współczynnik kapitałowy ryzyka kredytowego wyniósł 13,15% i nie przekroczył limitu ustalonego na poziomie min 8%.

10) Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej

Bank zarządza ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej, o której mowa w art. 128 ust. 2a ustawy – Prawo bankowe, przy czym w ramach zarządzania ryzykiem stosowane są wskaźniki ryzyka obejmujące wskaźnik określony zgodnie z art. 429 rozporządzenia nr 575/2013 i wskaźnik niedopasowania między aktywami i zobowiązaniami. Ryzyko to zostało zakwalifikowane do ryzyk istotnych. Bank posiada Politykę i Instrukcję zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej, które mają służyć przeciwdziałaniu przez bank temu ryzyku przez odpowiednie uwzględnianie potencjalnego wzrostu ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej spowodowanego obniżeniem funduszy własnych banku w związku ze spodziewanymi lub zrealizowanymi

stratami, w zależności od mających zastosowanie zasad rachunkowości, a w konsekwencji umożliwić bankowi przetrwanie szeregu różnych zdarzeń powodujących napięcia finansowe, dotyczących ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej.

Limit wewnętrzny wskaźnika nadmiernej dźwigni finansowej Bank ustalił na poziomie min 3,3%. Na 31.12.2022 r. wskaźnik dźwigni finansowej ukształtował się na poziomie 7,39%.

11) Inne zidentyfikowane ryzyka podlegające ocenie:

- Ryzyko modeli

Banku posiada pisemne zasady zarządzania ryzykiem modeli. W ramach zarządzania tym ryzykiem zidentyfikowano modele, które nie spełniają warunków kwalifikujących je do modeli istotnych. Tym samym ryzyko modeli uznano za nieistotne.

- Ryzyko rezydualne, ryzyko cyklu gospodarczego, ryzyko strategiczne, ryzyko utraty reputacji

Ocena ryzyk przeprowadzana jest na podstawie „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej”.

Przeprowadzona na dzień 31.12.2022 r. ocena ryzyk występujących w działalności Banku nie wykazała ich istotności.

W Banku funkcjonuje proces szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego, który w czwartym kwartale 2022 roku był objęty przeglądem zarządczym. Przepisy obowiązujące w Banku dotyczące zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka są dostosowane do wielkości i profilu ryzyka oraz zakresu prowadzonej przez Bank działalności. Ustalone limity obrazujące apetyt na ryzyko, spełniają swoją funkcję ostrożnościową i redukcji poziomu ryzyka. Przypadki przekroczeń limitów nie generują wysokiego ryzyka.

8. System kontroli wewnętrznej

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który dostosowany jest do struktury organizacyjnej, wielkości i profilu ryzyka, w sposób zapewniający osiągnięcie celów kontroli wewnętrznej.

Cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej określają podstawowe obszary, w jakich wymaga się prawidłowego funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej i obejmują zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku,
- 4) zgodności działania banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach (liniach obrony), podział komórek i jednostek organizacyjnych Banku na poszczególne poziomy dokonany jest w Regulaminie organizacyjnym.

Zarząd Banku w ramach systemu funkcji kontroli wewnętrznej wyodrębnił:

- 1) funkcję kontroli – która ma za zadanie przestrzeganie mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzanie ryzykiem w Banku, obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań ;
- 2) komórkę ds. zgodności, która ma za zadanie zapewnianie zgodności, w tym identyfikację, ocenę, kontrole i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.

W Banku podstawowym narzędziem do zarządzania i dokumentowania funkcji kontroli jest Matryca funkcji kontroli, która w postaci tabelarycznej przedstawia opis powiązania celów systemu kontroli wewnętrznej z procesami działalności Banku, które zostały uznane przez Bank za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów.

Za dokumentowanie funkcji kontroli w formie Matrycy funkcji kontroli, w tym pozyskiwanie niezbędnych informacji o celach systemu kontroli wewnętrznej i procesach istotnych oraz za aktualizację informacji w matrycy odpowiada Stanowisko ds. zgodności.

Na funkcję kontroli składają się;

- 1) mechanizmy kontrolne – będące zabezpieczeniami organizacyjnymi lub technicznymi zapewniającymi realizację określonych celów systemu kontroli wewnętrznej w procesach Banku,
- 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w tym wykrywanie nieprawidłowości.
- 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

W roku 2022 kontrole były wykonywane przez :

1) I linię obrony (pierwszy poziom) – na poziomie operacyjnym, np. kontrola przełożonego, kontrola na drugą rękę, kontrole w systemach informatycznych, w tym także stosowanie mechanizmów kontrolnych i dokonywanie w ramach obowiązków służbowych pracowników ich weryfikacji bieżącej lub testowania. Kontrola realizowana na pierwszym poziomie pozostała w kompetencji Banku. Celem kontroli realizowanej na pierwszym poziomie było zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych. Kontrola ta objęła stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji. Kontrola sprawowana była w zakresie poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim

współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz wszystkie osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków.

I linia obrony zrealizowała w 2022 r łącznie 42 kontrole wynikające z matrycy funkcji kontroli potwierdzonych raportem z testowania. Nie wykryto nieprawidłowości, które mogły być zaliczone do znaczących lub krytycznych.

2) II linię obrony (drugi poziom) – niezależne monitorowanie realizowane przez Stanowisko ds. zgodności, Stanowisko ds. bezpieczeństwa pełniące funkcję Inspektora Ochrony Danych (IOD), Stanowisko ds. weryfikacji kredytów, Głównego Księgowego, Koordynatora programu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Kontrola realizowana na drugim poziomie pozostała w kompetencji Banku. Kontrola miała charakter ciągły i kompleksowy. Obejmowała ocenę skuteczności mechanizmów kontroli na pierwszym poziomie, ocenę prawidłowości realizacji funkcji zarządzania ryzykiem w działalności Banku oraz działalności Stanowiska ds. zgodności.

II linia obrony zrealizowała w 2022 r łącznie 52 kontrole w tym: 46 wynikające z matrycy funkcji kontroli i 6 z planu działania Stanowiska ds. zgodności. Nie stwierdzono nieprawidłowości, które mogły być zaliczone do znaczących lub krytycznych.

Sprawozdania z wyników kontroli były prezentowane Zarządowi, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej w cyklach półrocznych.

3) III linię obrony (trzeci poziom) - niezależne monitorowanie stosowania mechanizmów kontroli było w 2022 roku realizowane przez komórkę audytu wewnętrznego Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. W dniach 22.08.2022r. -02.09.2022r. pracownicy Audytów Kompleksowych SSOZ BPS przeprowadzili audyt kompleksowy ograniczony. Wydane zalecenia poaudytowe zostały zrealizowane.

W ramach nadzoru nad działalnością Banku, Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Stanowiska ds. zgodności i Zarządu Banku, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki ds. zgodności na podstawie opinii Komitetu Audytu.

W strukturach Banku działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność Stanowiska ds. zgodności. Rok 2022 w działalności Banku to okres dużych zmian w otoczeniu regulacyjnym. Bank otrzymywał w okresach kwartalnych informacje na temat zmian w przepisach prawa, regulacjach zewnętrznych i standardach rynkowych i na bieżąco wprowadzał nowe regulacje bądź aktualizował istniejące (wykorzystując najczęściej wzorce Banku Zrzeszającego, regulacje wewnętrzne Banku BPS SA i wytyczne Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS SA). O zmianach w przepisach prawa pracownicy Banku byli informowani na bieżąco. Pracownicy Banku i Kadra kierownicza uczestniczyła w szkoleniach w zakresie zmian w przepisach prawa oraz podnoszących wiedzę i umiejętności.

9. Perspektywy na rok 2023

Krajowa gospodarka pozostanie pod wpływem negatywnych szoków będących skutkiem agresji rosyjskiej na Ukrainę. Wzrost cen surowców energetycznych, spadek tempa rozwoju gospodarczego w najbliższym czasie przełoży się na pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej wielu przedsiębiorstw, firm i gospodarstw domowych, innymi słowy Klientów Banku.

W związku z widocznym spowolnieniem gospodarczym spowodowanym wysokim poziomem stóp procentowych w najbliższych kwartałach zakłada się z jednej strony spowolnienie akcji kredytowej, zaś z drugiej strony przewiduje się utrzymanie obecnego poziomu depozytów z uwagi na atrakcyjne oprocentowanie lokat bankowych.

Bank w aktywny sposób podejmuje działania mające w jak najlepszy sposób dostosować swoje funkcjonowanie do zmieniającego się otoczenia i będzie wdrażał wszelkie niezbędne działania w celu poprawy wskaźników efektywnościowych.

Na rok 2023 Zarząd Banku przyjmuje następujące kierunki rozwoju:

1. Zgodnie z przyjętą Strategią na lata 2021 – 2025 Zarząd Banku zakłada umiarkowany rozwój Banku poprzez utrzymanie stabilnej bazy depozytowej i utrzymanie poziomu portfela kredytowego, adekwatnie do możliwości kapitałowych Banku. Oferta handlowa będzie aktualizowana stosownie do potrzeb i oczekiwań klientów oraz możliwości Banku.
2. W obszarze tworzenia oferty produktowej Zarząd Banku zakłada stopniowe budowanie Banku jako instytucji świadczącej kompleksowe usługi finansowe osobom fizycznym oraz małym i średnim przedsiębiorstwom, ponieważ gwarantują one największy udział w przychodach przy jednoczesnej dywersyfikacji portfela aktywów i pasywów, dlatego to na tych klientach koncentrować się będzie większość działań sprzedażowych. Produkty kierowane do pozostałych grup klientów będą stanowiły ofertę uzupełniającą.
3. Zarząd Banku zakłada sukcesywne ograniczanie ryzyka koncentracji dużych zaangażowań oraz budowanie stabilnego i równoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego cechującego się równocześnie wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.
4. Zarząd Banku planuje poprawę jakości portfela kredytowego oraz wzrost odpisów w stopniu przekraczającym wysokość rozwiązanych rezerw.
5. Zarząd Banku nie przewiduje zmian w sieci placówek handlowych. Obecny stan funkcjonujących placówek jest adekwatny do skali działania Banku. W celu poprawy efektywności sprzedaży,

podnoszenia standardów i jakości obsługi klienta planuje jest dalsze podnoszenie kwalifikacji pracowników oraz doskonalenie działań marketingowych i reklamy w celu efektywnej budowy marki Banku

6. Zarząd Banku będzie dążył do budowy trwałych relacji z członkami Banku oraz podejmował działania mające na celu pozyskanie nowych członków spośród klientów Banku, zwłaszcza korzystających z szerszego katalogu usług bankowych.
7. Bank w miarę możliwości będzie wspierać lokalne inicjatywy społeczno-kulturalne na terenie swego działania.
8. Bank będzie uczestniczył w procesie wzmacniania całego sektora bankowości spółdzielczej pozostając w strukturach zrzeszeniowych Banku Polskiej Spółdzielczości oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia.

10. Informacje dodatkowe

Nawiązując do Art. 111a Prawa bankowego z dnia 29 sierpnia 1997 r. Dz. U. Nr 140 poz. 939 z póź. zm., dodatkowo informujemy:

1. Podlasko – Mazurski Bank Spółdzielczy w Zabłudowie działa wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Bank nie zawarł umowy o której mowa w art. 141f Prawa Bankowego.
3. W roku 2022 Bank wypracował przychody w wysokości 27.395.898,48zł przy kosztach 18.116.823,81 zł.
4. Na dzień 31-12-2022 r. zatrudnienie w Banku w przeliczeniu na etaty wynosiło 58.
5. Wypracowany na 31-12-2022 r zysk brutto miał wartość 9.279.074,67 zł a podatek dochodowy 2.430.337,00 zł
6. W 2022 roku Bank nie otrzymał wsparcia pochodzącego ze środków publicznych
7. Stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła 2,00% (w roku 2021 wynosiła 0,36 %).
8. Sprawozdanie z działalności Banku podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania finansowego Banku.
9. System zarządzania, w tym system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, a także informację o spełnianiu przez członków rady nadzorczej i zarządu wymogów określonych w art. 22aa .

Zarząd Banku przyjął i zobowiązał się do stosowania w zakresie swoich kompetencji **Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych**, przyjętych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz. 17).

Zasady te zostały wdrożone w wymaganym zakresie z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.

Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą **Politykę wynagrodzeń** w Podlasko – Mazurskim Banku Spółdzielczym w Zabłudowie. Polityka wynagrodzeń określa zasady wynagradzania pracowników Banku, w tym Zarządu.

Informacje o obowiązującej w Banku polityce wynagrodzeń oraz informacje o wynagrodzeniach Członków Zarządu Banku, podlegają upublicznieniu na stronie internetowej.

Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą **Procedurę ocen odpowiedzialności** Członków Zarządu oraz zatwierdzoną przez Zebranie Przedstawicieli Procedurę dokonywania ocen odpowiedzialności Członków Rady Nadzorczej. Zgodnie z procedurami zarówno Członkowie Zarządu, jak też Członkowie Rady Nadzorczej zostali objęci oceną odpowiedzialności i uzyskali pozytywną ocenę. Pozytywna ocena dotyczy oceny indywidualnej oraz oceny kolegialnej do sprawowania funkcji zarządczych. W świetle Art. 22aa Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Podlasko – Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie spełniają wskazane warunki i zalecenia wymagane dla organów Banku. Zarówno Członkowie Zarządu jak też Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą w szkoleniach dotyczących pełnionych przez nich funkcji.

10. Bank ogłasza sprawozdanie z działalności Banku oraz opis systemu zarządzania na stronie internetowej Banku.
11. Na wniosek Komisji Nadzoru Finansowego, Bank będzie ogłaszał także informacje o których mowa w art. 431 – 455 rozporządzenia nr 575/2013.

Sprawozdanie Zarządu Banku z działalności w 2022 roku zostało sporządzone w oparciu o sprawozdawczość finansową Banku oraz zgodnie z wymogiem Ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. Z 2013 r. poz.330 z późn. zm.).

Zabłudów, 06.04.2023 r

Zarząd Banku

